

Aralık, 2010 Sayı: 11

I. Çin'de Gelişmeler

o Ekonomi

o Enflasyon ve Para Politikası

o Yatırımlar

II. Çin Dış Ülkelerle İlişkileri

o ABD ile ilişkiler

o AB ile ilişkiler

o Diğer Ülkelerle İlişkiler

o Türkiye ile ilişkiler

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

Headquarters: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey
Brussels: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Beijing: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

Phone: +90 (212) 249 19 29 **Fax:** +90 (212) 249 13 50
Phone: +90 (312) 468 10 11 **Fax:** +90 (312) 428 86 76
Phone: +32 (2) 736 40 47 **Fax:** +32 (2) 736 3993
Phone: +1 (202) 776 77 70 **Fax:** +1 (202) 776 77 71
Phone: +49 (30) 288 786 300 **Fax:** +49(30) 288 786 399
Phone: +33 (1) 44 43 55 35 **Fax:** +33 (1) 44 43 55 46
Phone: +86 (10) 6462 2066 **Fax:** +86 (10) 6462 3206
www.tusiad.org

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

I. Çin'de Gelişmeler Ekonomi

Dünya Bankası: Çin, bir örnektir

Dünya Bankası tarafından dün (20 Aralık) yayınlanan raporda, tüm dünyayı etkileyen ekonomik krizde, Çin'in dünya ekonomisini canlandıran önemli bir motor güç olduğu belirtildi. Raporda, Çin modelinin çok sayıda gelişmekte olan ülkeye faydalı tecrübeler sağladığı da k.aydedildi.

Raporda, Çin'in 1978 yılında uygulamaya soktuğu reform ve dışa açılma politikasından bu yana Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'da ortalama yüzde 9'luk bir büyüme gerçekleştirdiği ve bu yıl Japonya'yı geçerek dünyanın 2. büyük ekonomisi olduğuna dikkat çekildi.

Çin'in hızlı büyümesini sağlayan iki önemli gücün reformlarla birlikte kurulan özel ekonomik bölgeler ve sektör grupları olduğuna dikkat çeken raporda; bu tecrübenin "adım adım ilerleme", taahhütleri kararlılıkla yerine getirme ve hükümetin aktif ve yapıcı çalışmalarında ifadesini bulduğu kaydedildi.

Raporda ayrıca, Çin'in gelişme stratejisini daha büyük rekabet gücüne sahip, sürdürülebilir gelişme yöntemine göre belirlemesi tavsiye edildi. (1)

Çin Ekonomisi 2011'de %10 büyüyecek

Çin'in önde gelen düşünce kuruluşlarından "Chinese Academy of Social Sciences-CASS" Çin'in 2011

büyüme oranını iki haneli rakama yükseltti.

CASS Çin'in 2011 yılında %10 büyüyeceğini, enflasyonun ise 3.3 civarında seyredeceğini söyledi. 2011 yılında da hükümetin makroekonomik politikalarını yoğun bir şekilde uygulamaya devam edeceğini söyledi.

Bazı uzmanlara göre de Çin ekonomisi hızla artan TÜFE nedeniyle 2011 yılında yavaşlayacak. (2)

Enflasyon ve Para Politikası

Çin Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

Kasım ayında TÜFE geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 5.1 oranında artış gösterdi. Şehirlerde fiyatlar 4.9 oranında, kırsal kesimlerde ise 5.6 oranında arttı. Gıda fiyatların da da 11.7'lik bir artış kaydedildi. Gıda dışındaki diğer ürünlerde 1.9'luk fiyat artışı gerçekleşti.

İstatistiki veriler, TÜFE'nin yılın ilk 11 ayında geçen yıla göre yüzde 3.2 oranında artışı gösteriyor. Bu rakam Çin hükümetinin bu yıl için hedeflediği yüzde 3'lük sınırın üzerinde.

Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE)

Bu yılın Kasım ayında ÜFE geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6.1 oranında artış gösterdi. Ham madde fiyatları yüzde 9.8 oranında arttı.

Çin İstatistik Bürosu, kasım ayında geçen yılın aynı dönemine göre sanayi üretiminin yüzde 13,3 arttığını bildirdi. (3)

Çin para politikasını sıkılaştıracak

Politbüro, gelecek yıl hafif gevşek para politikasından ihtiyatlı para politikasına geçilmesine karar verdi. Çin'in, 2011 yılında para politikasını sıkılaştıracığı belirtildi.

Şinhua Ajansı'nın haberine göre, Komünist Parti'nin üst organı Politbüro, gelecek yıl hafif gevşek para politikasından ihtiyatlı para politikasına geçilmesine karar verdi. Böylece, krediler ve diğer harcamalar kontrol altına alınmaya çalışılacak.

Politbüro'nun aynı zamanda proaktif mali politikanın sürdürülmesine de karar verdiği belirtildi.

Para politikasındaki değişim haftalardır tartışılıyordu

Pekin'de Citigroup ekonomisti Ken Peng, kararın, likiditeyi ve enflasyonu kontrol altına alacak her çeşit para politikası enstrümanının şu an kullanılabileceği anlamını taşıdığını kaydetti. Ken Peng, gelecek yılın sonuna kadar beş kez faiz artırımını beklediklerini ifade etti.

Çin Merkez Bankası, bu yıl faiz oranlarını bir kez artırdı.

Industrial Securities başekonomisti Dong Şian da, Çin'in en önemli önceliğinin enflasyonu dizginlemek ve ekonominin aşırı ısınmasından kaçınmak olduğunu belirtti.

Krizin ardından bu yılın ilk çeyreğinde Çin ekonomisi yüzde 11,9 büyürken, eylül ayı sonunda biten üç ayda ekonomik büyüme yüzde 9,6'ya geriledi.

(4)

Dış Ticaret

Çin 2011 yılında ihracatında düşüş bekliyor

2011 yılında Çin'in dış ticaretinde yaklaşık %10'luk bir düşüş bekleniyor. 2010 yılında Çin'in dış ticaret rakamları %30 oranında düşüş göstermişti. Çin Ticaret Bakanı Chen Deming 2011 yılında hükümetin dış AB ve Amerika tarafından son aylarda sıklıkla eleştirilen ticaret fazlasını daraltmaya yönelik çalışmalar yapacağını dile getirdi. Çin'in dış ticaret fazlalığı global krizden buyana azalma kaydetmiştir. Çin Gümrük İdaresi verilerine göre 2010'un ilk 11 ayında Çin'in dış ticaretinde %36.3 oranında artış görülmesine rağmen dış ticaret fazlalığı kıyasla %3.9 azalmış ve 170 milyar USD olmuştur.

Cheng, dış ticaret fazlalığını hızla artan dış ticaret rakamları ile kontrol altına almanın kolay olmadığını vurguladı. Hükümet bu konuya yönelik olarak 2011 yılında ülke içi tüketimi arttırmayı, yabancı yatırım ortamını iyileştirmeyi, Çinli şirketlerin yurtdışı yatırımlarını teşvik etmeyi, serbest ticaret anlaşmalarını desteklemeyi planlıyor.

Ticaret fazlalığının temel nedeninin yabancı direk yatırımların fazlalılığından kaynaklanmasına rağmen, ticaret fazlalılığını azaltmak için AB ve Amerika Çin'e yuan'ın değerlendirilmesi konusunda baskı yapıyor.

Mekanik ve elektronik ürünler Çin'in ithalatının büyük bir bölümünü oluşturuyor. Çin hükümeti 2011 yılında da mekanik ve elektrikli ürünlerin ithalatının desteklenmesine yönelik bir rehber hazırlayarak hem bu ürünlere

karşı artan talebi karşılamayı aynı zamanda da dış ticareti dengelemeyi amaçlıyor. (5)

Bu yılın ilk 11 ayında:

Çin dış ticaret hacmi geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 36.3 artarak 2677.8 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

İthalat: Geçen yılın aynı dönemi kıyasla %40.3 oranında artış kaydedilmiştir. 1253.43 milyar dolar.

İhracat: Geçen yılın aynı dönemi kıyasla %33 oranında artış kaydedilmiştir. 1423.84 milyar dolar.

Kasım ayında ise Çin dış ticareti rekor düzeye ulaştı. İhracat, yüzde 34.9, ithalat ise yüzde 37.7 oranında artış göstererek sırasıyla 153.33 milyar dolar ve 130.43 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. (6)

2010 yılında Çin'in Makine ve Elektronik ürünlerde gerçekleştirdiği ihracat 940 milyar dolar'a ulaştı.

2010 yılında Çin'in dünyanın büyük makine ve elektronik ürün ihracatçısı olacağı tahmin ediliyor. Çin Makine ve Elektronik Ürünleri İthalat/İhracat Ticaret Odası Direktörü Zhang Yujing, Çin'in yılın ilk 11 ayında geçen yıla göre yüzde 32.7 artışla toplam 842.74 dolar değerinde makine ve elektronik ürün ihrac ettiğini açıkladı.

Zhang, bu rakamlarla makine ve elektronik ürünlerin ihracatının kriz öncesi dönemdeki ivmesinin yeniden kazanıldığını da sözlerine ekledi.

Çin Ticaret Bakan Yardımcısı, Jiang Yaoping makine ve elektronik ürünlerinin ihracat rakamlarının büyük

olmasına rağmen, halen düşük işçi maliyetleri, inovasyon kapasitesinin kısıtlılığı ve yurtdışı marketindeki ticari çekizmezlikler vb gibi sorunlarla karşı karşıya olduğunu belirtti. (7)

Yatırımlar

Çin'e gerçekleşen Direk Yabancı Yatırımlar (FDI)

İstatistiklere göre, bu yılın Ocak ve Kasım ayları arasında Çin'de onaylanan yabancı şirket sayısı 24.302 ve kullanılan fiili sermaye geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 17.73'lik artışla 92 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

Sadece Kasım ayında Çin'de kurulan yabancı sermayeli şirketlerin sayısı ise 3,121'dir. Kullanılan toplam sermaye 9.7 milyar dolardır. Bu sayı geçen yılın

aynı dönemine kıyasla yüzde 38.17'lik artışı kaydetmektedir. (8)

Çin yurtdışı yatırımları

Yurtdışı Direk Yatırımları artacak

Çin Dış Ticaret Bakan Yardımcısı Yi Xiaozhun Çin'in dış ülkelere gerçekleştirdiği yatırımlar artacak ve 2015 yılın itibariyle ülkeye giren yabancı yatırımlar ile aynı miktarda olacak dedi. Çin 12. 5 yıllık planı içerisinde yurtışına yatırım aktivitelerini canlandırmaya öncelik verecek. 23 Aralık'ta gerçekleştirilen Pekin Konferansı'nın açılışında konuşan Çin Ticaret Bakanı Chen Deming önümüzdeki 5 yıl içerisinde hükümetin Çinli şirketlerin yurtdışı yatırımlarının teşvikine yönelik gerekli politikaları uygulamaya koyacağını ve bakanlığın enerji,

madencilik tarım ve üretime yönelik yatırımlara destek vereceğini söyledi.

2009 yılında Çinli şirketlerin yurtdışına gerçekleştirdiği yatırımlar bir önceki yıla kıyasla %6.5 oranında artmış ve Çin'i 43.3 milyar USD ile dünyanın en çok yatırım yapan 5. ülkesi konumuna getirmiştir. (9)

Bu yılın ilk 11 ayında Çin 11 ülke ve bölgede toplam 47.56 milyar dolar yatırım gerçekleştirmiştir.

2006-2010 yılı arasında Çin'in toplam reel sektörde yurtdışı yatırımları 216.6 milyar dolar olmuştur. Bu rakam hükmetin bu yıl için koymuş olduğu hedefin 3.6 kez daha fazlasıdır. (10)

Çin hükümeti yeşil enerji projelerini daha çok destekleyecek

Çin hükümeti, giderek artan enerji ihtiyacını karşılayabilmek için temiz enerji kullanımını arttırmayı planlıyor. Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu yetkilisi Dai Yande, Guangzhou'da düzenlenen Asya Enerji Forumu'nda Çin'in kömür ihtiyacının önümüzdeki 10 yıl içerisinde 2 milyar tona ulaşması beklendiğini açıklamasını yaptı.

Dai, Hükümetin yeni enerjilerin kullanımını teşvik etmeyi planladığını ve 2020 itibariyle de fosil olmayan yakıtların kullanımının %15 oranında artış göstermesinin beklendiğini de dile getirdi. Aynı zamanda 2020 yılı itibariyle Nükleer enerji kapasitesinin de artırılarak 80 milyon kilowat'a ve hidroelektrik kapasitesinin ise 400 milyon kilowata çıkarılması planlanıyor dedi.

Guandong yerel hükümet yetkilisi Li Chunhong, 5 yıl içerisinde Çin'in önemli ihracat merkezi Guandong Eyaletine 10 milyar yuan (1.5 milyar Amerikan Doları) tutarında yeşil enerjileri geliştirmeye yönelik yatırımlar gerçekleştirileceğini söyledi. (11)

II. Çin'in Dış Ülkelerle İlişkileri

AB ile İlişkiler

Çin: Avrupa, Çin'e piyasa ekonomisi statüsü tanımalı

Çin Ticaret Bakanı Chen Deming, Avrupa'nın Çin'le ekonomik ve ticari ilişkilerinin gelişmesi için en kısa zamanda Çin'e piyasa ekonomisi statüsü tanıyarak yüksek teknoloji ürünlerine koyduğu sınırları kaldırmasını beklediklerini belirtti.

Chen Deming 3. Çin-Avrupa Ekonomi ve Ticaret Üst Düzey Diyaloğu konusunda bugün (21 Aralık) Beijing'de düzenlenen basın toplantısında konuştu. Bakan Chen, bu yıl Kasım ayında Çin'in Avrupa'nın ikinci büyük pazarı konumuna yükseldiğine dikkat çekti.

Öte yandan, Ocak-Kasım döneminde artan ticaret hacmi koşullarında ticaret fazlasının Çin lehine 17 milyar dolar azaldığına dikkat çeken Ticaret Bakanı, Çin ve Avrupa arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin dengeli ve sağlıklı geliştiğini kaydetti. (12)

Bank of China Brükselde Şube açıyor

Bank of China Brüksel'deki şubesini önümüzdeki hafta resmi olarak açacak.

She Bing, Brüksel Şube Genel Müdürü, bankanın ikili ticari ve yatırım ilişkilerinde bulunan Çinli organizasyon ve Çinli işletmecilere finansal servis vereceğini açıkladı. She Bing şubenin Avrupa genelinde bu yıl kar edeceğini umduklarını sözlerine ekledi. Halihazırda 50 Çinli ve Avrupalı şirket bankanın müşterisi olmak istemekte. Banka şirketlere RMB üzerinden işlem gerçekleştirebilecek. (13)

Amerika ile ilişkiler

ABD'nin bazı girişimlerini engel olarak görüyoruz

Çin ile ABD arasında 10 Aralık'ta Washington'da yapılan savunma bakan yardımcılar düzeyindeki görüşmede, Çin askeri temsilcileri ABD'nin bazı girişimlerinden duyulan hoşnutsuzluğu dile getirdi.

Çin temsilcileri, Taiwan'a silah satışı, ABD Kongresi'nde kabul edilen bazı kararlar ve Amerikan askeri uçakların Çin özel ekonomik alanı üzerinde yaptıkları yoğun keşif uçuşları gibi hususları, iki ülke arasındaki askeri ilişkilerin gelişmesini engelleyen başlıca 3 sorun olarak gördüklerini bildirdi.

İki ordunun geniş bir alanda ortak çıkarlara sahip olduklarını, fakat sorunlar ve engeller de bulunduğunu vurgulayan Çin temsilcileri, iki ülke arasındaki askeri ilişkilerin sürekli ve istikrarlı olarak gelişmesi için karşılıklı saygı ve güven, eşitlik ve ortak kazanç ilkelerine bağlı kalınması, özellikle karşı tarafın temel çıkarlarına ve hassasiyet noktalarına saygı gösterilmesi gerektiğine işaret etti. Çin temsilcileri, fikir ayrılıklarına ve kritik sorunlara

uygun çözümler aranması gerektiğini, taraflar arasındaki stratejik güvenin pekiştirilmesinin ve ortak çıkar alanının genişletilmesinin ancak bu şekilde mümkün olabileceğini ifade etti.

Bu arada, Çin Savunma Bakanlığı tarafından aynı gün yapılan açıklamaya göre, ABD Savunma Bakanı Robert Gates 10-14 Ocak günleri arasında Çin'i ziyaret edecek.

ABD Ticaret Bakanı Gary Faye Locke, Çin ekonomisinin gelişmesinin ABD'li işletmeler ve onların çalışanları için de faydalı olduğunu, ABD hükümetinin Çin-ABD ekonomik ve ticari ilişkilerinin iyileştirilmesi için çaba göstermeye devam edeceğini kaydetti. (14)

Çin Amerika Demiryolu Marketine el attı

General Elektrik 7 Aralık tarihinde, Çin'in en büyük hızlı tren üreticisi CSR Co. Ltd ile hızlı tren inşaatı için anlaşma imzaladığını açıkladı. Yüzde 50-50 ortaklıkla gerçekleştirilecek olan proje için Amerika, Çin'in hızlı tren ileri teknolojisini kullanacak. Projenin Florida ve Kaliforniya olmak üzere iki koridordan oluşması planlanmakta.

Amerikalı şirketlere göre CSR hem tekniğe hem de fiyat açısından rekabet üstünlüğüne sahip denildi. (15)

ABD: Çin ekonomisinin gelişmesi bizim için de faydalı

Gary Faye Locke, Washington'da 2 Aralık'ta yaptığı konuşmada, Çin ekonomisinin gelişmesinde kaydedilen başarıları olumlu karşıladıklarına işaret ederek, bu gelişmelerin yalnız Çin halkına değil, dünya ekonomisine ve

ABD'li işletmeler ve onların çalışanlarına da yararlı olduğunu dile getirdi.

Gary Faye Locke, Çin ve ABD'nin son yıllarda ekonomik ve ticari ilişkilerde kaydettikleri önemli ilerlemeleri takdirle değerlendirerek, iki tarafın temiz enerji ve biyoteknoloji gibi alanlarda ortak çıkarları bulunduğu dikkat çekti. (16)

Diğer Ülkelerle İlişkiler

Çin: Serbest ticaret ilişkilerinde Asya ülkelerine öncelik tanıyacağız

Çin Ticaret Bakan Yardımcısı Yi Xiaozhun, Asya'nın Çin'in serbest ticaret ilişkileri gelişmesi alanında ilk seçenek olduğunu söyledi.

Yi Xiaozhun 8 Aralık'ta Beijing'de düzenlenen Asya Serbest Ticaret Sözleşmesi Forumu'nda bir konuşma yaptı. Çin'in, "10+1" adıyla anılan Çin-Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN) Serbest Ticaret Bölgesi temelinde Çin-Kore Cumhuriyeti (KC), Çin-Japonya, hatta Çin, Japonya ve KC Serbest Ticaret Bölgeleri'nin yapımına hız verilmesini istediğini belirten Yi, bunun ardından "10+3" olarak adlandırılan ASEAN ile Çin, Japonya ve KC arasındaki serbest ticaret bölgesi yapımının da kısa zaman içinde başlatılmasını istediklerini söyledi. Yi Xiaozhun, "10+6" olarak bilinen ASEAN ile Çin, KC, Hindistan, Avustralya ve Yeni Zelanda arasında oluşturulması düşünülen bölgelerarası serbest ticaret bölgeleri yapımında olumlu gelişmeler beklediğini de sözlerine ekledi. (17)

Çin-Afrika arasındaki ticaret rekor düzeye ulaştı

Çin ve Afrika ülkeleri arasındaki dış ticaret hacmi rekor düzeye ulaştı. Çin hükümetinin yayınladığı "Çin-Afrika Ekonomik ve Ticari İşbirlikleri" adlı raporda ikili dış ticaret hacminin geçen yıla kıyasla %43.5 oranında artış göstererek 114.8 milyar USD'ye ulaştığı belirtildi.

Çin Batı Asya ve Afrika Araştırmaları Enstitüsü, Afrika Masası Direktörü, Çin'in ekonomiyi canlandırma aktiviteleri ve Afrika ile ikili ticari ilişkilerini genişletmeye yönelik çabaları global krizin etkilerini silmede büyük rol oynamıştır dedi.

Çin 2009 yılında Amerika ve AB'yi geçerek Afrika'nın en büyük ticari partneri oldu. Çin'in ihracatının büyük bölümünü makine ve elektronik ürünler oluştururken, Afrika'dan son yıllarda büyük oranlarda tarım ürünleri ithal etmiştir. 2005 yılında ithalatın artması ile birlikte Çin ithalat vergisinden muaf tutulmuştur.

Çin'in Afrika'ya gerçekleştirdiği yabancı yatırımlar da hızla artmıştır. 2009 yılında Çin Afrika'ya toplam 9.3 milyar USD değerinde yatırım gerçekleştirmiştir. Yatırım alanları finans, tarım, madencilik, turizm üretim vb gibi alanlara genişletilmiştir. Yine 2009 yılında Çin Afrika'da toplam 500 altyapı projesine iştirak etmiştir. 2000-2009 yılları arası 35 Afrika ülkesi'nin borçları silinmiştir. (2.85 milyar USD) (18)

Çin ve Rusya

Çin ve Rus liderler ve finans enstitüleri Rusya'nın başkenti Moskova'da düzenlenen Ticaret Zirvesinde toplam 8 milyar dolar değerinde 13 anlaşmaya imza attılar. Anlaşma ticaret, yatırım, madencilik, inşaat, telekomünikasyon ekipmanları gibi pek çok alanda imzalanmıştır. Teknolojik işbirliği

alanında yapılan anlaşmaların değeri 5.3 milyar dolar, ticari işbirliklerinde gerçekleştirilen anlaşmaların değeri ise 320 milyon tutarında olmuştur. (19)

Wen Jiabao Pakistan ziyareti

Pekin hükümeti Pakistan'da yaşanan doğal afet sonrası ülkenin yeniden yapılandırılması için destek vereceğini belirtmişti. Çin Başbakanı Wen Jiabao'nun Pakistan'a düzenlediği resmi ziyaret sırasında Çin verdiği sözü tutturak yeniden yapılandırma çalışmalarına yönelik birkaç anlaşmaya imza attı.

Çinli Başbakan ziyareti sırasında Çin'in Sanayi ve Ticaret Bankası'nın (ICBC) Pakistan'daki ilk şubesinin açılış törenine katıldı.

ICBC Başkanı, Çin'in Pakistan'daki yatırımlarının giderek artmakta olduğunu, bu yatırımların sadece inşaat, müteahhitlik alanında değil, aynı zamanda IT, telekomünikasyon vb gibi sektörlerde olduğunu, yatırım gerçekleştiren şirketlerin finansal desteğe ihtiyaç duyduklarını ifade etti.

Pakistan ve Çin güvenlik, enerji, kültürel merkezler, ulaşım ve elektroniğin alanlarında toplam 8 anlaşmaya imza atıldılar.

Reuters'in verdiği bilgiye göre, Çin Pakistan'a doğal afet sonrası yapmış olduğu 200 milyon dolarlık yardım dışında, Pakistan'ın tarım sektörünün geliştirilmesi için 30 milyon dolar, güvenlik sektörü için de 195 milyon dolar verecek. (20)

Türkiye ile İlişkiler

Türkiye Çin İşletmeleri Derneği kuruldu

Türkiye Çin İşletmeleri Derneği 21 Aralık Ankara'da yapılan bir törenle resmen faaliyete başladı. Törene Türkiye Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Ahmet Zahteroğulları, Çin'in Ankara Büyükelçisi Gong Xiaosheng ile Türkiye'deki Çin işletmeleri ve çeşitli iş çevrelerinden temsilciler dahil yaklaşık 50 kişi katıldı.

Çin Büyükelçisi Gong Xiaosheng yaptığı konuşmada Çin İşletmeleri Derneği'nin Türkiye'deki Çin işletmelerinin uzun zamandır harcadıkları çabalar sayesinde kurulduğuna işaret ederek, derneğin aynı zamanda hızla gelişen ikili ilişkilerin bir örneği olduğunu belirtti. Büyükelçi Gong Xiaosheng ayrıca, ikili ilişkilerin gelişmesi ve işbirliğinin derinleşmesiyle Türkiye ve Çin'in birlikte dünyada yeni mucizeler yaratacağına inandığını kaydetti.

Müsteşar yardımcısı Zahteroğulları ise 20. yüzyılın ünlü Türk bilgini Cemil Meriç'in "Işık doğudan gelir" sözünü kullanarak Türkiye Çin İşletmeleri Derneği'nin ikili ilişkilerin gelişmesine büyük katkı sağlayacağını ifade etti. (21)

Yılın Olayları - Türkiye-Çin İlişkilerinde 2010 böyle geçti

Türkiye-Çin ilişkilerinde 2010 yılında yoğun temaslar devam etti.

Şanghai'da 1 Mayıs'ta açılan ve 31 Ekim'e kadar süren Şanghai EXPO 2010 Dünya Fuarı, iki ülkeden çeşitli

düzeylerde yetkililerin temalarına vesile oldu.

İki ülke arasında karşılıklı ziyaretlerin yoğun olduğu ve ticaret, ulaştırma, kültür gibi konuların ön plana çıktığı 2010 yılında Türkiye-Çin ilişkilerindeki belli başlı gelişmeler şunlar:

7 Ocak: Türkiye'yi ziyaret eden Çin Ticaret Bakanı Çen Deming, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından kabul edildi, Devlet Bakanı Zafer Çağlayan ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ile görüşmeler yaptı.

- Türkiye ve Çin'den müteahhitlik firmaları İstanbul'da bir araya geldi.

8 Ocak: Türk-Çin Ticari, Ekonomik ve Yatırım İşbirliği Forumu İstanbul'da yapıldı.

11 Ocak: Çinli müteahhit, müşavirlik ve yatırım gruplarının temsilcilerinden China National Technical Imp & Exp. Corp. (CNTIC) yetkilileri, İZSİAD'ın davetlisi olarak İzmir'de iş dünyasının önde gelen temsilcileriyle görüşmelerde bulundu.

27 Ocak: Türkiye'de bulunan Çin Dışişleri Bakanı Yang Ciecşi, Ankara'da Başbakan Erdoğan tarafından kabul edildi, İstanbul'da da Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ile bir araya geldi.

18 Mart: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Çin Kültür Bakanlığı ve Çin'in Ankara Büyükelçiliği tarafından düzenlenen "Suzhou Nakış Eserleri Sergisi", Resim ve Heykel Müzesinde izlenime sunuldu.

14-16 Nisan: Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi Bürosu Daimi Komitesi üyesi Li Çangçun, Türkiye'ye yaptığı resmi ziyaret sırasında Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve Başbakan Erdoğan tarafından kabul edildi. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan ile medya sektörü temsilcileri ve diğer yetkililerle de görüşen Li'nin temalarının ardından iki ülke arasında dört anlaşma imzalandı.

15 Nisan: Türk Kızılayı, Çin'in kuzeybatısında meydana gelen depremin ardından bölgeye öncü ekip

gönderdi.

16 Nisan: Türkiye ile Çin arasında uçuş noktası ve sefer sayısı artırıldı. İmzalanan mutabakat zaptına göre, Türk menşeli taşıyıcılara Çin'de Pekin ve Şanghay noktasına ilave olarak Guangzhou noktasına sefer yapma hakkı tanındı.

22 Nisan: Türkiye Genç İşadamları Derneği (TÜGİAD), Çin Şanghay Daimi Temsilciliğini açtı.

27 Nisan: Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Çin Dışişleri Bakanı Yang Ciecşi'yi İstanbul'daki "Asya'da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı"na davet etmek üzere telefonla aradı ve görüşmede iki ülkeyi ilgilendiren konular da konuşuldu.

1 Mayıs: Şanghay EXPO 2010 Dünya Fuarı kapılarını ziyaretçilere açtı.

18 Mayıs: Çinli otomotiv şirketi FAW Haima'nın yetkilileri, Türk otomotiv sektörü hakkında bilgi edinmek ve ortaklarıyla görüş alışverişinde bulunmak, yatırım alanlarını ve yatırım politikalarını görmek ve yer konusunda incelemelerde bulunmak üzere İzmir'i ziyaret etti.

21 Mayıs: Çin Halk Cumhuriyeti Demiryolları Bakanı Liu Cicun, Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ı ziyaret etti.

24 Mayıs: TBMM İçişleri Komisyonu Başkanı AK Parti Tekirdağ Milletvekili Tevfik Ziyaeddin Akbulut başkanlığında, altı milletvekilinin yer aldığı İçişleri Komisyonu heyeti, Pekin'de Çin Ulusal Halk Meclisi İçişleri ve Adalet Komisyonu Başkanı Li Cenhua ile görüştü.

27 Mayıs: Çin'in başkenti Pekin'de temaslarda bulunan Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Aslan Güner, Çin Merkezi Askeri Komisyonu Başkan Yardımcısı Guo Boşiong ile bir araya geldi.

29 Mayıs: Genelkurmay 2. Başkanı Güner, Şanghay'da EXPO 2010 Dünya Fuarı'ndaki Türkiye pavyonunu gezdi.

31 Mayıs: Dış Ticaret Müsteşarlığı, Çin'den ithal edilen salon tipi klimalarda,

dampinge karşı önlem yürürlüğe koydu.

4 Haziran: Çin'in en büyük film ve dağıtım şirketi olan Huaxia Films yetkilileri, Kültür ve Turizm Bakanlığının ev sahipliğinde, Türkiye'nin önde gelen yapımcıları, televizyon temsilcileri ve dağıtımçılarıyla bir araya geldi.

8 Haziran: Cumhurbaşkanı Gül, Çin Halk Cumhuriyeti Devlet Konseyi üyesi Dai Bingguo'yu kabul etti.

15 Haziran: Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay, resmi ziyaret için Çin'in başkenti Pekin'e geldi.

16 Haziran: Günay, Pekin'de Çin Kültür Bakanı Cay Vu ile Türkiye'de 2012'de Çin Yılı, Çin'de de 2013'de Türkiye Yılı kutlanmasıyla ilgili anlaşmayı imzaladı.

- Gazeteci-yazar ve müzisyen Zülfü Livaneli, Çinceye çevrilen "Mutluluk" adlı kitabının tanıtımı için Pekin'de düzenlenen etkinliğe katıldı ve kitaplarını imzaladı.

18 Haziran: Kültür ve Turizm Bakanı Günay, bazı gazetelerde Çin'in Türkiye'ye vizeleri durdurduğu şeklinde çıkan haberle ilgili olarak, "Haberleri hem Türkiye tarafından, hem Çin tarafından dikkatli bir şekilde irdeledik. Şu anda doğru olmadığını söyleyebilirim. Durdurma söz konusu değil" dedi.

20 Haziran: Çin'in Şanghay şehrinde devam eden EXPO 2010 Dünya Fuarındaki Türkiye Pavilyonunun Milli Günü, Ertuğrul Günay ve Çin Kültür Bakan Yardımcısı Li Hong Feng'in katılımıyla kutlandı.

21 Haziran: Şanghay EXPO'daki En İyi Şehir Uygulamaları bölümünde İzmir Günü kutlandı. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, kutlama etkinliğinde yaptığı konuşmada, Çinli yatırımcıların İzmir'i "dünyada yatırım yapılabilir en iyi kentlerden biri" olarak seçtiğine işaret etti.

6 Temmuz: Çin'e resmi bir ziyarette bulunan Ulaştırma Bakanı Yıldırım, Pekin'de Çin Ulaştırma Bakanı Li Şenglin ile görüştü. İki ülkenin tarihi İpek Yolu'nu canlandırmasının ikili ilişkilere yeni bir boyut katacağını

belirten Yıldırım, Ankara-İstanbul hızlı tren hattının Eskişehir-Köseköy arasındaki bölümünü yapan konsorsiyumun pilot ortağı Çin Demiryolu İnşaat Şirketi'ni de (CRCC) ziyaret etti.

7 Temmuz: Yıldırım, Çin Demiryolu Bakanı Liu Cücün ile bir araya geldi.

8 Temmuz: Çin'in güneyindeki Şencen şehrinde telekomünikasyon firması Huawei'in merkezini ziyaret eden Bakan Yıldırım ve beraberindekilere şirket yetkilileri tarafından teknik sunum yapıldı.

9 Temmuz: Ulaştırma Bakanı Yıldırım, Şanghay'da EXPO 2010 Dünya Fuarı'ndaki Türkiye Pavilyonunu gezdi.

22 Temmuz: Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürü Murat Karakaya başkanlığındaki heyet, Çin'in başkenti Pekin'de temaslarda bulundu.

3 Ağustos: Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) bünyesindeki Türk-Çin İş Konseyi Başkanı Hüsnü Özyeğin'in Turkmall ile Çin'de ortak kurduğu Star Mall Group'un, 2 milyar dolarlık yatırımla 10 adet alışveriş merkezi yapmayı planladığı bildirildi.

15 Ağustos: Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM), Çin'den ithal edilen "ağır vasıta dış lastikleri, zirai araç dış lastikleri, iş makinesi dış lastikleri" için halen uygulanmakta olan dampinge karşı önlemin yürürlükten kalkması halinde, dampingin ve zararın devam etmesi veya yeniden meydana gelmesi ihtimaline karşı, nihai gözden geçirme soruşturması açılmasına karar verdi.

24 Eylül: Türkiye'de 2009'da çalışma izni verilen yabancıların yüzde 18,35'ini Çinlilerin oluşturduğu açıklandı.

7 Ekim: Çin Başbakanı Ven Ciabao, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın davetlisi olarak Ankara'yı ziyaret etti. Ven'in heyetinde yer alan Çin Demiryolları Bakanı Liu Cücün, Ulaştırma Bakanı Yıldırım ile bir araya geldi, ayrıca TCDD Genel Müdürü Süleyman Karaman ile birlikte Yüksek

Hızlı Trenle (YHT) Polatlı'ya kadar seyahat etti.

8 Ekim: Başbakan Erdoğan, Çin Başbakanı Ven'i resmi törenle karşıladı. Daha sonra resmi görüşmeler yapıldı ve iki ülke arasında ticaret, kültür ve ulaştırma konularında 8 anlaşma imzalandı.

- Çin Başbakanı Ven ve beraberindeki heyet, İstanbul'da Cumhurbaşkanı Gül tarafından kabul edildi.

9 Ekim: Çin Başbakanı Ven Ciabao ile Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) organizasyonu ile Türk ve Çinli işadamlarıyla bir araya geldi, daha sonra konuk başbakan Türkiye'den ayrıldı.

10 Ekim: TCDD Genel Müdürü Kahraman, bir Çin heyetiyle birlikte, Ankara-İstanbul arasını 1,5 saate indirecek hızlı tren projesinin, Ayaş-Beyazır-Çayırhan hattında incelemelerde bulundu.

11 Ekim: Akbank, China Development Bank ile işbirliği anlaşması imzaladı.

15 Ekim: TCDD Genel Müdürü Karaman, imzalanan anlaşma çerçevesinde Çin'in, iki ülke firmalarınca ortak yapılmak üzere Edirne-Kars arasında hızlı tren hatlarından oluşacak İpek Demiryolu inşası için kredi vereceğini, bu hat üzerinde Ankara-İzmir, Ankara-Sivas, Sivas-Erzincan, Erzincan-Trabzon, Sivas-Malatya, Elazığ-Diyarbakır, Eskişehir-Antalya ve Konya-Antalya arasında hızlı tren yapımının hedeflendiğini belirtti.

18 Ekim: Türkiye ile Çin arasında, basında işbirliği konusunda anlaşma imzalandı. Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünde (BYEGM) düzenlenen imza törenine Genel Müdür Murat Karakaya ile Çin Devlet Konseyi Basın Ofisinden sorumlu Bakan Yardımcısı Vang Congvey katıldı.

19 Ekim: Türk-Çin İşbirliği ve Ticaret Forumu İstanbul'da yapıldı.

28 Ekim: Dışişleri Bakanı Ahmet

Davutoğlu, altı günlük Çin turu çerçevesinde Kaşgar ve Urumçi'de temaslarda bulundu.

- Çin Kamu Güvenliği Bakanı Meng Ciencu'nun davetlisi olarak Çin'e gelen İçişleri Bakanı Beşir Atalay, Şanghay EXPO fuar alanındaki Türkiye Pavilyonunu ziyaret etti.

- Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneğinin (TÜSİAD) düzenlediği "Çin'e en yakın Avrupa Ülkesi Türkiye" forumu kapsamında Türk ve Çinli işadamları Şanghay'da bir araya geldi.

29 Ekim: İçişleri Bakanı Atalay, Pekin'de Çin Kamu Güvenliği Bakanı Meng Ciencu'nun yanı sıra Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi Bürosu üyesi Cou Yongkang ile görüştü, daha sonra Özel Silahlar ve Taktik Birimi (SWAT) ile Polis Akademisini ziyaret etti.

30 Ekim: Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Çin ziyareti çerçevesinde ülkenin önemli kültür merkezlerinden Şian'da temaslarda bulundu.

31 Ekim: Davutoğlu, Şanghay 2010 Dünya Fuarı EXPO'nun kapanış törenine katıldı.

- İçişleri Bakanı Atalay, Çin ziyaretinin son durağı olan Şanghay'dan ayrıldı.

- Devlet Bakanı Zafer Çağlayan'ın Hong Kong, Çin Halk Cumhuriyeti ve Japonya'yı kapsayan Uzakdoğu ziyareti başladı.

1 Kasım: Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Pekin'de Çin Uluslararası Araştırmalar Enstitüsünde düzenlenen yuvarlak masa toplantısına katıldı ve Çin Devlet Başkan Yardımcısı Şi Jinping ile bir araya geldi.

- Devlet Bakanı Çağlayan, Hong Kong Ticareti Geliştirme Konseyi (HKTDC) ile birlikte düzenlenen "Müteahhitlik Hizmetlerinde İşbirliği İmkanları Yuvarlak Masa Toplantısı"na katıldı.

2 Kasım: Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Pekin'de Çin Dışişleri Bakanı Yang Ciecşi ile bir araya geldi ve Renmin (Halk) Üniversitesinde "Türkiye'nin Dış

Politikası ve Türkiye-Çin İlişkileri" başlıklı bir konuşma yaptı.

- Devlet Bakanı Çağlayan, Hangcou şehrinde Çin'in en büyük özel otomotiv üreticisi olan Geely otomotiv fabrikasını ziyaretinde, şirketi Türkiye'de yatırım yapmaya davet etti.

3 Kasım: Çağlayan, Hangchou'da iki ülke işadamlarınca düzenlenen İş Forumuna katıldı. İş Forumundan sonra Çağlayan'ın himayesinde, Shanghai Textile Association ile Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği arasında Mutabakat Zaptı imzalandı.

8 Kasım: Türk Silahlı Kuvvetleri ile Çin Halk Kurtuluş Ordusu'na bağlı kara komandoları arasında bir hafta sürecek ortak eğitim başladı.

11 Kasım: Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek ve beraberindeki 160 kişilik heyet, "Ankara Kültür Günleri" etkinliği için Şanghay' şehrine geldi, "Ankara Fotoğrafları Sergisi"ni açtı ve Şanghay Belediye Başkanı Han Cıng ile görüştü.

12 Kasım: Sanatçı Ferhat Göçer "Ankara Kültür Günleri" etkinlikleri çerçevesinde Şanhay'da konserler

verdi.

18 Kasım: 10 Türk ve 5 Çinli sanatçının eserlerinin yer aldığı karma sergi, Pekin'deki tarihi Konfüçyüs Tapınağı'nda açıldı.

7 Aralık: Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, Pekin'de Uluslararası Demiryolları Birliğinin (UIC) 7. Dünya Hızlı Tren Kongresine katıldı ve Çin Demiryolu Bakanı Liu Cicun ile görüştü. (22)

TL ve Dolar karşısındaki Çin Yuan RMB kuru (28.12. 2010) (23)

TL	4.28760
USD	6.62452

Kaynaklar

- (1) <http://turkish.cri.cn/781/2010/12/21/1s130230.htm>
- (2) Renmin Ribao, December 8
- (3) http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20101210_402689358.htm
- (4) http://www.dunya.com/cin-para-politikasini-sikilastiracak_107675_haber.html
- (5) Renmin Ribao, December 23
- (6) <http://zhs.mofcom.gov.cn/aarticle/Nocategory/201012/20101207319245.html>
- (7) <http://mofcom.gov.cn/aarticle/newsrelease/commonnews/201012/20101207312134.html>
- (8) <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/tongjiziliao/v/201012/20101207324595.html>
- (9) China Business, December 24
- (10) <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/tongjiziliao/dgzz/201012/20101207323136.html>
- (11) <http://www.xinhuanet.com/>
- (12) <http://turkish.cri.cn/781/2010/12/21/1s130240.htm>
- (13) Renmin Ribao, December 1
- (14) <http://turkish.cri.cn/781/2010/12/11/1s130048.htm>
- (15) China Daily, December 8
- (16) <http://turkishcri.cn/781/2010/12/03/1s129912.htm>
- (17) <http://turkish.cri.cn/781/2010/12/08/1s130002.htm>
- (18) China Daily, December 24
- (19) Beijing Review, December 2
- (20) China Daily, December 18
- (21) <http://turkish.cri.cn/781/2010/12/22/1s130259.htm>
- (22) Pekin A.A.
- (23) <http://www.xe.com/ucc/>

